

DATOS IDENTIFICATIVOS

Desenvolvemento e Globalización

Materia	Desenvolvemento e Globalización			
Código	V03M018V01209			
Titulación	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	1	An
Lingua de impartición				
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Dominguez Castro, Luis			
Profesorado	Barbosa de Almeida Felizes, Joel Augusto Dominguez Castro, Luis			
Correo-e	dominguez@uvigo.es			

Web

Descrición xeral	A Unidade Curricular de Desenvolvemento e Globalización, tendo como referencial teórico de partida o campo da Socioloxía do Desenvolvemento procura, nun primeiro momento, fornecer unha visión xeral das transformacións das sociedades (sobretudo) contemporáneas, dando particular énfase às diverxencias patentes na interpretación do sentido desas transformacións. Correlativamente a aquelas cuestións, imponse a análise dalgunhas das respostas que as administracións públicas (e outras entidades) teñen procurado dar a estes problemas, sexa ao nivel da articulación entre políticas e axentes a escala internacional, nacional, rexional e local, sexa no ámbito dalgunhas medidas concretas de planeamento e desenvolvemento, como as que decorren da necesidade de intervir a favor da melloría do ambiente e da utilización regrada dos recursos naturais ou as que procuran intervir no campo do urbanismo ou do espazo rural.
------------------	--

Competencias de titulación

Código		
A1	O alumnado demostrará posuír e comprender coñecementos suficientes sobre o funcionamento da Unión Europea, as características da cooperación territorial e da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal e das principais políticas que contempla a programación comunitaria 2007-2013	
A2	O alumnado demostrará saber aplicar os coñecementos da competencia anterior á resolución de problemas relacionados co desenvolvemento da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal e coa elaboración de candidaturas concretas	
B1	O alumnado demostrará posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidades de seren orixinais no desenvolvemento e aplicación de ideas	
B2	O alumnado demostrará saber aplicar coñecementos a través da capacidade para resolver problemas	

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a realidade social, económica, administrativa e cultural da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal	saber Saber estar / ser	A1 B1
Mostrar competencias metodolóxicas de análise e de intervención no marco das políticas comunitarias e da cooperación territorial (e.g. axendas, actores, directrices);	saber facer	A2 B2

Adquirir capacidades de diagnóstico e intervención no ámbito do planeamento, da monitorización ambiental e da implicación dos axentes en políticas de desenvolvemento.	saber facer	A2 B2
Comprender a complexidade dos procesos da globalización, sobretudo na vertente da sustentabilidade dos modelos de desenvolvemento dominantes	saber	A1

Contidos

Tema	
1. O desenvolvemento, o territorio e a globalización: retrospectiva histórica, cuestións centrais e metodoloxías de análise	<ul style="list-style-type: none"> - En torno dos conceptos: o territorio como espazo politicamente construído; o renovado debate en torno do desenvolvemento no contexto da globalización; unha nova consciencia: o desenvolvemento sustentable. - O desenvolvemento e as súas diferentes abordaxes (a teoría da modernización como perspectiva ortodoxa do desenvolvemento; a teoría estruturalista e a necesidade dunha análise histórico-estrutural das economías dos países en desenvolvemento; a teoría neomarxista e a visión do subdesenvolvemento como un elemento central no propio funcionamento do sistema capitalista; a teoría neoliberal e a aposta polo mercado como axente central do desenvolvemento; as teorías alternativas e a perspectiva da erradicación da pobreza como esencial para o desenvolvemento; a adopción dun concepto multidimensional de desenvolvemento).
2. O desenvolvemento visto a partir das dinámicas locais	<ul style="list-style-type: none"> - O paradigma teórico territorialista. - O planeamento e o ordenamento do territorio desde a óptica das institucións e dos axentes implicados. - O contexto de actuación dos diferentes poderes (central, rexional, local e poderes difusos). A (deficiente?) articulación entre os planos locais e os planos rexionais e nacionais de desenvolvemento: o caso portugués a debate. - Algúns exemplos das tentativas de promoción do desenvolvemento en territorios deprimidos: as apostas polas economías locais, polo patrimonio, pola paisaxe e polo turismo.
3. A sustentabilidade dos modelos dominantes de desenvolvemento	<ul style="list-style-type: none"> - A causa ecoloxista: xénese dun novo movemento social. Os problemas ambientais, as alteracións climáticas e as ameazas à biodiversidade. As estratexias de acción desde a década de 1970. - As variantes da idea de sustentabilidade: da manutención suavizada do modelo capitalista às propostas máis radicais. - A tentativa de aplicación de novos indicadores para dar conta do problema da degradación do "capital natural": como ir alén da utilización do PIB?
4. As dinámicas, os conceptos e os indicadores da globalización	<ul style="list-style-type: none"> - Globalizacións na esfera económica, política e cultural. - Escenarios da globalización: do debate acerca da súa xénese ao debate acerca do seu futuro. - O desenvolvemento local e rexional no marco da globalización: que modelos, que perspectivas?

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	26	50	76
Sesión maxistral	26	30	56
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	16	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise, resolución e debate de problemas ou exercicios relacionados coa temática da materia.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado recibirá as orientacións precisas para poder resolver con proveito os problemas e exercicios propostos.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá resolver os problemas e exercicios propostos, coas orientacións necesarias.	60%
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá resolver os problemas e exercicios propostos.	40%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na segunda convocatoria o alumnado deberá emendar, completar ou modificar os exercicios e/ou problemas propostos na primeira ou realizar outros novos.

Bibliografía. Fontes de información

FERRERO, Gabriel, **De los proyectos de cooperación a los procesos de desarrollo**, Universidad Politécnica de Valencia: Doctorado. 2003.,

JONES, Phillip, **Education, Poverty and the World Bank**, Sense Publishers: Rotterdam. 2006.,

MARQUES, Teresa Sá, **Portugal na transição do século: Retratos e dinâmicas territoriais**, Afrontamento: Porto. 2005.,

SANTOS, Boaventura de Sousa (coord.), **Globalização. Fatalidade ou Utopia?**, Afrontamento: Porto. 2001.,

Recomendacións